

Subject: Rahapelihanke HE 16/2025 vp / Finnpanelin kirjallinen lausunto
Sent: 10.6.2025, 13.02.20
From: Lena Brun<lena.brun@finnpanel.fi>
To: Hallintovaliokunta
Attachments: [Finnpanel selvitys 20250610.pdf](#)

Hei.

Rahapelihankkeen yhteydessä yleisömittaukseen on kohdistunut monenlaisia epäluuloja. Esimerkiksi sisäministeriö toteaa lausunnossaan, että katsojamittauksiin mahdollisena objektiivisena mittarina liittyy tiettyjä epävarmuuksia ja rajoituksia. Koska yleisömittauksen luotettavuutta on kyseenalaistettu, Finnpanel katsoo tarpeelliseksi lausua asiasta oma-aloitteisesti. Toivomme, että otatte oheisen kirjallisen lausunnon huomioon mietintöä valmistellessanne, kiitos.

Ystävällisin terveisin

Lena Brun

Lena Brun
Managing Director
Finnpanel

Kalevankatu 30, 00100 Helsinki
(p) + 358 20 7515402

Lukijalle

Euroopan unionin uusi medianvapausasetus (EMFA) vahvistaa median moniarvoisuutta ja riippumattomuutta EU:n jäsenvaltioissa. Pyrkimyksenä on suojella mediaa ja sen moniarvoisuutta poliittiselta ohjailulta ja taloudelliselta kuritukselta. EMFA:n artiklassa 24 kuvataan yleisömittauksen roolia ja periaatteita seuraavasti:

“Providers of audience measurement systems shall ensure that their audience measurement systems and the methodology used by their audience measurement systems comply with the principles of transparency, impartiality, inclusiveness, proportionality, non-discrimination, comparability and verifiability.”

Nämä periaatteet tulevat koskemaan niin perinteisiä yleisömittauksia kuin globaalien alustayritysten toimittamaa käyttäjädataa. Perinteisten yleisömittausten toteuttaminen perustuu kansainvälisiin standardeihin sekä kehittyneeseen itsesääteelyyn ja voin tässä yhteydessä lyhyesti todeta, että Finnpanelin Suomessa toteuttama television yleisömittaus nojaa vahvasti edellä mainittuihin kriteereihin.

Edustavasti laadittu otos sekä objektiivinen mittausmenetelmä on yleisömittauksen ydin

Television yleisömittaus toteutetaan otostutkimuksena, jossa otosperheisiin asennetaan mittalaitteet televisioiden yhteyteen. TV-mittaritutkimus on satunnaisotantaan perustuva tutkimus, eikä siihen voi itse ilmoittautua mukaan.

TV-mittaritutkimuksen otos muodostuu n. 1000 perheestä, joissa asuu yhteensä noin 2000 yli 3-vuotiaasta henkilöä. Nämä henkilöt painotetaan vastaamaan Suomen 3 vuotta täyttänyttä väestöä. Yksittäinen otoksessa oleva henkilö edustaa näin ollen keskimäärin noin 2800 muuta samanikäistä ja samalla alueella asuvaa henkilöä.

Paneelin edustavuutta seurataan jatkuvasti vertaamalla otoksen rakennetta väestötietoihin ja korjaamalla sitä vastaamaan väestöä. Tämä on tärkeä jatkuvan paneelitutkimuksen luotettavuuteen vaikuttava tekijä. TV-mittaritutkimuksen otoksen vaihtuvuus on noin 20 % vuodessa. On tärkeää, että paneelin rakenne seuraa väestön rakenteen muutoksia. Esimerkiksi yhden hengen talouksien osuus on viime vuosina kasvanut ja vastaavasti suurempien talouksien osuus vähentynyt.

Mittausmenetelmän lyhyt kuvaus

Kaikkiin otostalouden TV-vastaanottimiin kytketään mittarit. TV-mittari on suunnilleen kaukosäätimen kokoinen laite, ja se tunnistaa milloin TV on päällä sekä katsotun sisällön. TV-mittarilaitteistoon kuuluu lisäksi kaukosäädin, jota käyttämällä perheenjäsenet ilmoittavat televisionkatselustaan.

Kun televisio avataan, TV-mittarin näyttöön tulee kysymys "KUKA KATSELEE?". Paikalla olevat henkilöt painavat mittarin kaukosäätimestä omaa läsnäolonäppäintään, jolloin mittarin näytössä oleva läsnäolotunnus syttyy. TV-mittari mittaa sekunnin tarkkuudella sekä katsotun kanavan että sen, ketkä taloudessa katsovat televisiota. Poistuessaan television äärestä henkilöt painavat uudestaan omaa näppäintään, jolloin läsnäolotunnus sammuu. Jokaisella perheenjäsenellä on oma läsnäolonäppäimensä ja televisionkatselijan ei tarvitse huolehtia mistään muusta kuin läsnäolonäppäimen käytöstä. Näppäinten käyttöä validoidaan säännöllisesti.

Talouksille jaetaan myös opas, jossa on ohjeet TV-mittarin käyttöä varten. Tästä huolimatta on selvää, että välillä näppäinten painaminen unohtuu. Virheiden välttämiseksi TV-mittarin näytössä näkyy jatkuvasti katsojiksi rekisteröityneiden henkilöiden tunnuksat.

TV-mittaripaneeliin mukaan tulevien talouksien kanssa allekirjoitetaan sopimus, jossa edellytetään tutkimukseen sitoutumista. Kaikki TV-mittaritaloudet saavat käyttökoulutusta mittarien asennuksen yhteydessä. Osallistuminen ei tarkoita sitä, että katselutottumuksia tulisi muuttaa mitenkään.

Finnpanelista ollaan säännöllisesti yhteydessä TV-mittaritalouksiin, ja tällöin muistutetaan myös läsnäolonäppäinten käytön tärkeydestä.

Otostutkimuksen virhemarginaali

Otostutkimusten tulokset eivät ole aivan täsmälliset. Otoksella on suora yhteys virhemarginaaliin ja tässä tutkimuksessa virhemarginaali ohjelmalle, joka tavoittaa 30 % aikuisväestössä on ± 2 %-yksikköä. Alle 18-vuotiaiden kohdalla vastaava virhemarginaali on ± 5 %-yksikköä. Kansainvälisessä vertailussa Suomen noin 1000 talouteen perustuva otos on väestöön suhteutettuna kuitenkin hyvällä tasolla.

Riippumaton television yleisötutkimus mahdollistaa kansainvälisen tilastoinnin ja vertailun

Television yleisömittausta toteutetaan vastaavalla tavalla niin julkisen palvelun kuin kaupallisten mediayhtiöiden tarpeisiin. Kansainvälistä tilastointia toteuttava Glance (<https://www.glance-mediаметrie.com/en>) kertoo tuoreimmassa katseluyhteenvedossaan (One TV Year 2024), että yhteenveto perustuu yhteensä 86 maan toimittamaan tv-mittaritutkimuksen katseludataan.

Tämä on kansainvälisesti hyväksytty ja harmonisoitu menetelmä, joka palvelee yhteismitallisesti niin monikanallisten kuin paikallisten mediatalojen ja mainostajien tarpeita.

Finnpanel Oy toteuttaa Suomessa television katselumittausta kv. standardien mukaisesti. Finnpanel noudattaa ISO 20252:2019-laatustandardia ja yrityksemme avainhenkilöt kuuluvat ESOMAR-järjestykseen (European Society for Opinion and Marketing Research).

Helsingissä, 10.6.2025

Finnpanel Oy

Lena Brun

toimitusjohtaja